

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT.

Натисајући на ове три тачке, добијамо три једначине, а саме:

ŠTEV. 47.

(Konec prihodnjič.)

oziru naše trgovstvo. — Vse take želje torej, ki jih ima naše trgovstvo, naj predloži trgovskemu gremiju, oziroma ob sredah, kadar je tukaj uradni dan trgovske zbornice.

Predmeti, ki so sedaj trošarini podvrženi, so vsi navedeni v knjigi, ki se imenuje »Trošarinski predpisi«. Ker pa gotovo ne bode vsak trgovec to knjigo naročil, naj pregleda letošnji »Trgovski list« št. 36, kjer so navedeni vsi trošarini podvrženi predmeti. Ker se danes razglašajo vse važne naredbe v tem listu, je neobhodno potrebno, da je vsakdo na ta list naročen.

4. **Zahteva carinskih olajšav.** O naši carini se je že mnogo pisalo in še več govorilo, a do danes kljub temu še prav malo doseglo. Da je naše ocarinjenje tako počasno, krivo je v prvi vrsti veliko pomanjkanje uradništva. V Mariboru je največja carinarnica cele Jugoslavije, ki ima temu primeroma najmanj uradnikov. Imeti bi morali tukaj najmanj 60 uradnikov in med temi vsaj 15 revizorjev. Na pošt. oddelku imamo le enega revizorja, ki z dvema prideljenima uradnikoma kljub največji marljivosti odpravlja komaj polovico došlih paketov dnevno. Torej biti bi moralo za silo vsaj še enkrat toliko uradnikov na pošti, da se dnevne pošiljke strankam redno dostavijo. Tako pa moramo čakati, ne samo po eden, ampak kar po dva in tri mesece, predno dobimo naše blago. Nič boljše ni pri tovrstnem blagu. Tam imamo samo tri revizorje, od kojih je eden vedno odsoten ali pa bolan. Tam bi rabili vsaj dvakrat toliko uradnikov. Ukrenilo se je v tem oziru že mnogo pri finančnem ministru, a reče se, da nimajo več zmožnih uradnikov. Ako toraj ministru nima dovolj uradnikov, zakaj pa pustiti potem, da gredo razni zmožni uradniki v pokoj ter potem postanejo samostojni carinski agentje? Naj vlada toraj tem carinskim agenturam odtegne koncesije, potem se bodo ti zopet vrnili v carinsko službo in uradnikov bode dovolj, posebno pa revizorjev, katerih najbolj primanjkuje. Da pa nikdo ne bode mislil, da brez teh agentur ne bode mogel svoje blago cariniti, zato naj se dovoli carinskim uradnikom, da gredo trgovcu v tem oziru na roko, da se bode priučil vsak sam izpolniti predpisane deklaracije. Posebno meščanskim trgovcem bode izpolnitev deklaracij lahka, ker ima vsak izmed nas le nekaj vrst blaga, ki podleži carini, katere pošiljkatve se ja vedno ponavljajo. So pa tudi še druge zapreke. Ali glavno za danes je to, kar sem omenil. Gremij je v tem oziru storil že vse primerne korake pri zvezi in trgov. zbornici, in bode tudi še nadalje ukrenil potrebno, da se ti nedostatki odpravijo.

5. **Potreba in korist organizacije.** Kakor se je že opetovano omenilo, se danes organizira vsak stan. Le trgovski stan je v tem oziru še najbolj malomaren. Zadnja leta ste morali gotovo vsi uvideti, da vsak udriha le po trgovcu, in naj si bode še tako nedolžen. Med ljudstvom se je danes ideja, da je trgovec tisti, ki je zakrivil današnje razmere, že tako ukoreninila, da je mogoče to za nadalje preprečiti le, ako se dobro organiziramo. Ni potreba danes spet na novo omeniti, kaj je trgovski stan moral preživeti zadnja leta, kajti to je vsakemu posamezniku itak dovolj znano, ker je vendar mnogokrat sam čutil. Treba nam je toraj na vsak način dobre in trdne organizacije, potom koje nam bode mogoče ustanoviti marsikaj, kar danes zelo pogrešamo v trgovskem oziru. Zato se Vas pozivlja danes zadnjič in resno k skupnemu delu in bodočnost nam mora biti zasigurana.

6. **Potom carine zaplenjeno blago.** Kakor vam je vsem znano, se je zadnje čase ob naši meji zelo veliko blaga tihotapilo čez mejo, katero je carinarna tudi zaplenila. Kotikor nam je znano, je v carinskih skladiščih videti cele kupe tega blaga. Kaj se pa s tem zgodi, je popolnoma neznano. Po postavi bi morala carinarnica javno prodajo tega blaga vedno razglasiti, kar se pa do sedaj kolikor vemo, ni zgodilo. Naša skrb bode toraj, da tudi v tem oziru storimo takoj potrebne korake.

7. Pri slučajnostih je bila debata še zelo živahna ali kratka.

Ali temelji naše finančno pravo in upravno postopanje na modernih načelih?

III. Obdoba družb z omejeno zavezo.

Družbe z omejeno zavezo so postale zadnji čas zelo važen gospodarski faktor. Z njimi je vedno bolj računati. Že število doslej ustanovljenih takih podjetij je veliko. A tudi za bodoče je pričakovati večje število novih združb. In to je povsem naravno. — Kdor hoče danes začeti kako večje podjetje, rabi ogromno napravno glavnic. Ako te nima, je uspešnost zelo dvomljiva. Denarne zahteve so torej danes zelo visoke. Gospodarsko šibkeji jih ne zmoro. Posledica je združba. Za združbo je pa najbolj prikladna oblika: družba z omejeno zavezo. Pri tem položaju je postalo vprašanje aktualno, na kak način se take združbe obdači. Podjetja morajo namreč vedeti, kaka davčna bremena jih čakajo in ali imajo v obstoječih zakonih kako davčne olajšave.

To pojasniti je namen tega članka. Vprašanje obdačbe rešuje, vsa j n a č e l n o, zakon z dne 6. III. 1906, drž. zak. št. 58. Odmerja se po § 115. odst. I. tega zakona družbe z napravno glavnic nad en milijon kron s posebno pridobnino. Podjetja, ki imajo pa napravno glavnic, ki znaša k večjemu en milijon kron, pa plačujejo občno pridobnino (obrti davek).

Ta določba na prvi pogled morda ni razumljiva. Razlagati jo je takole. Finančna uprava je svoječasno propagirala ustanovitev podjetij, ki niso imela izrečno velekapitalistične tendence. Radi tega je določila, da družbe z omejeno zavezo, ki nimajo previsoke napravne glavnice, uživajo posebne davčne ugodnosti, t. j., da plačujejo občno pridobnino. Slednja je namreč bila svoječasno in je tudi še danes v obče dokaj nižja, kakor pa posebna pridobnina.

Način in torej tudi višina obdačbe zavisi od višine napravne glavnice. Radi tega nam je najprej ugotoviti, kaj je davčno-pravno smatrati za napravno glavnic. Kot tako označuje § 115. zgoraj navedenega zakona vse one glavnice, ki so trajno v pridobitnem namenu vložene v podjetje. Zakon se pa ne zadovolji s samo definicijo. Podaja nam tudi par primerov. V napravno glavnic je po dotičnem pojasnilu všteti sledeče kapitalije:

- a) pogojno temeljno, družabno glavnic;
- b) vse one vložke, katere družabniki trajno vložijo v podjetje poleg svoje temeljne, pogojene družabne vloge;
- c) vse tuje kapitalije, katere si izposodi družba proti hipotekarnemu zavarovanju, proti prioritarnim obli-gacijam oziroma proti drugačnim delnim zadolžnicam.

Poleg tega se lahko všteje v napravno glavnic tudi še druge trajno v pridobitne namene v podjetje naložene glavnice. Kriterij bi bila trajnost in pridobitni namen.

Nastane vprašanje, katere davke plačujejo družbe z omejeno zavezo na podlagi zgoraj navedenih določb.

Združbe z napravno glavnic, ki znaša k večjemu 1.000.000 K, plačajo:

- a) občno pridobnino;
- b) 130 oziroma 170 odstotni enotni državni pribitek;
- c) doklade za avtonomne oblasti. Družbe z napravno glavnic nad en milijon kron, so pa obdačene s:
 - a) posebno pridobnino;
 - b) 90 odstotnim enotnim državnim pribitkom;
 - c) 30 — 80 odstotnim donosnostnim pribitkom;
 - d) z dokladami za avtonomne oblasti.

V obeh slučajih se plačuje še invalidski in prometni davek. V podrobnem navajamo še sledeče: Enotni državni pribitek je državni davek, od katerega se ne plačuje nikakih avtonomnih doklad. Stopil je na mesto deželni doklad, oziroma (pri občni pri-

dobnini) na mesto deželnih doklad in vojne doklade.

Združbe, katerim se odmerja občna pridobnina, plačujejo ali 130 odstotni ali pa 170 odstotni enotni pribitek.

Družbam, katerim se odmerja toliki obrtni davek, po katerem bi spadale v I. in II. pridobninski razred, se odmerja 170 odstotni, ostalim (III. in IV. razred) pa 130 odstotni enotni državni pribitek.

Omeniti nam je še rentabilitetni pribitek, katerega plačujejo združbe z napravno glavnic nad 1 milijon K. Odmerja se takim podjetjem, ki imajo višjo rentabiliteto. Ako je donosnost podjetja z ozirom na napravno glavnic po stanju začetkom leta, višja kot 6 odstotka, tedaj se odmeri donosnostni pribitek (Zakon z dne 28. avg. 1916, drž. zak. št. 280). Čim višja je rentabiliteta, tem višji je tudi donosnostni pribitek. Slednji znaša, ako znaša rentabiliteta:

več kot 6 odstotkov, a k večjemu 8 odstotkov — 30 odstotkov; več kot 8 odstotkov, a k večjemu 10 odstotkov — 40 odstotkov; več kot 10 odstotkov, a k večjemu 12 odstotkov — 50 odstotkov; več kot 12 odstotkov, a k večjemu 14 odstotkov — 70 odstotkov; več kot 14 odstotkov — 80 odstotkov od predpisa na posebni pridobnini.

Nadalje nas zanima, kako ugotovi davčna oblast odmero podlago za občno pridobnino in kako pa za posebno pridobnino.

(Dalje prihodnjič.)

Dr. Fran Ogrin:

Gospodarski pomen čehoslovaško-jugoslovanskega koridora.

Ko se je jugoslovanski narod z revolucionarnim aktom dne 29. okt. 1918 in z državno-pravnim aktom z dne 1. dec. istega leta — takrat je izročilo Narodno veče znano adresno regentu Aleksandru — osvobodil in ujedinil, je dosegel svoj stari, najvišji ideal. Novo nastalo državo pa je treba postaviti, da se ji zagotovi obstoj, razvoj in napredek, na trdno gospodarsko podlago. V to je nam potreba premišljene, dosledno izvajane notranje in zunanje gospodarske politike.

Ako pa motrimo naše zadevno delo zadnjih dveh let, vidimo, da nimamo stalnosti in orijentiranosti niti v eni, niti v drugi.

Na znotraj se sicer marsikaj in na raznih gospodarskih popriščih gibljemo, poskušamo in ustvarjamo, ne delamo pa še po enotnih nacionalno-ekonomskih načrtih. Vendar pa kaže, mo pri ustanavljanju raznih obrtnih in industrijskih obratov, dalje potrebnih denarnih zavodov toliko sile in živavosti, da se bo sčasoma izkristaliziralo pravo, smoteno narodno gospodarstvo (v notranjosti).

Ker pa ni nobena država tako gospodarstva zaokrožena, da bi mogla brez ozira na druge živeti in prosperovati, moramo gledati, da spravimo čim preje svoje gospodarstvo v sklad in v relacijo z gospodarstvom, zlasti sosednjih držav. Voliti nam je eno ali več takih držav, kojih gospodarstvo daje našemu potrebno dopolnilo in gibalo za nadaljnji razvoj.

Mi smo predvsem agrarna država, koje industrija se je šele začela razvijati in krepiti. Stopiti nam je tedaj v stik s tako državo, ki rabi naše odvišne poljske in gozdne pridelke na eni strani, na drugi pa nam more dobavljati one industrijske izdelke, ki jih mi še sami ne proizvajamo ali ne v zadostni meri. Najbližji taki državi sta Avstrija in Italija. — Toda to sta nam sovražni deželi, od katerih ne moremo imeti prave, trajne koristi. Avstrija in Italija gledata le, kako bi one potreščine, ki jih ne moreta od drugod kriti, od nas dobavljati. Kar nam dajeta pri tem v zameno (v kompenzaciji), je dano le tje v en dan, brez dobrega namena, samo da poravnata pri nas narejene dolgove.

Mi rabimo tedaj pri svojem gospodarstvu prijateljsko državo, ki ima tudi političen interes na našem prosperanju in ki nam more nadomestovati i Nemško Avstrijo i Italijo. Ta dr-

žava je Češko-slovaška republika. Ker pa pelje pot do nje preko Avstrije in Madžarske, je potrebno, da se nam dá koridor med Jugoslavijo in Češko-Slovaško.

Ta koridor bi omogočil, da bi mogli mi 1. oddajati domala vso odvišno moko (žito se mora pri nas mleti) in meso (goveda in prešiči se morajo pri nas klati), nemoteno in brez nepotrebnih ovir in šikan Češko-Slovaški.

2. Bi mogli mi dobivati od ravnostam potrebne industrijske izdelke. To so v prvi vrsti razni stroji in poljsko orodje, dalje barve, zdravila, lokomotive, vagoni itd. Pri blagu, ki ga morada Češko-slovaška republika ne producira, pač pa Nemčija, bi prva posredovala pri tranzitu, kajti ona je sama ena glavnih dobaviteljev in odjemalk nemške republike.

Ugodnosti takega neposrednega prometa so na dlani. Vzemimo bi se dovoljevale carinske in razne voznoter pristojbinske olajšave, kar bi imelo za posledico pocenitev izmenjavanih predmetov in s tem tudi zboljšanje i naše i češke valute, tako v medsebojnem, kakor tudi v mednarodnem prometu.

Čim večji in boljši bi bil ta gospodarski promet, tem večja in trdnjša bi postajala tudi medsebojna politična in kulturna vez. Češko-Slovaška in Jugoslavija na taki podlagi in v takem razmerju bi tvorili nadomestek one donavske federacije, katere vzpostavitev francoski kapitalisti tako zelo žele. Ta politično-gospodarska zveza bi tvorila tudi najvišji in najdebelejši obrambni zid proti habzburškim kraljevskim pohodom na Madžarsko.

Ta koridor ne more nadomestiti donavska pot. Prvič služi ista raznim deželam med Severnim, Baltičkim in Črnim morjem, drugič pa si laste glede nje besedo (radi uprave) razen mednarodne donavske komisije še posebej vse obdonavske države, tako da je s tem močno ogrožena enotnost in cenenost prometa po Donavi. Ti nedostatki bi deloma paralizirali projektirani prekop: Donava-Sava-Kolpa-Adrijansko morje. Toda ta ne bi mogel nikakor služiti — ako visoke gradbene in vzdrževalne stroške sploh izvajamo — enakim političnim smotrom in idejam kakor imenovani koridor. Le ta bi mogel ločiti trajno madžarstvo od nemštva in zaraniti temu — obrambni nasip bi šel od Belta do Adrije — invazijo na vzhod.

Poglabitev gospodarsko-političnih odnosov med nami in Čeho-Slovaki bi pomenila osamosvojitve našega narodnega gospodarstva, zlasti napram Laški, ki hoče igrati danes napram nam nekako očetovsko-protectorsko vlogo. Potem nam ne bo treba več motledovati za malovredno laško manufakturo in laške stroje, marveč bi se vloga zamenjala, ako bi hoteli Lah dobili od nas cenenih živil — Češko-Slovaška bi gotovo ne kupovala vse odvišne množine pri nas — in lesnih izdelkov. Potem tudi ne bi mogla priti do nas Italija s takimi nezaslišanimi gorostasnostmi, kakor je zahteva laškega brodarstva ob dalmatinski obali ali zgradba železnice Zader-Knin z laško upravo.

Češko-Slovaška pa bi tudi v svojem prekomorskem prometu ne bila več navezana takorekoč le na Trst, ampak bi se v svojo in našo korist posluževala jugoslovanskih adrijanskih pristanišč.

Tako bi nam pripomogel naslon na industrijalno Češko-Slovaško do one smotrenosti in ustaljenosti v našem narodnem gospodarstvu, ki nam je neobhodno potrebna in ki jo si želimo.

Izvoz in uvoz.

Osnovanje izvozne organizacije za železniške prage v Čehoslovaški. Pred kratkim so se vršili v Pragi pregovori glede ustanovitve organizacije v svrhu izvoza železniških pragov, ki bo začela poslovati že v drugi polovici tega meseca. Ministrstvo za promet bo dobivalo železniške prage po nižani ceni, ostale zaloge pa se bodo izvozile.

Uvoz izgotovljenih oblek. Konfekcijske tvornice v Prostějovu (Čehoslova-

ška) so izvozile v našo državo v teku zadnjih šestih mesecev za ca. 30 milijonov čehoslovaških kron izgotovljenih oblek. Šest največjih tvrdk je osnovalo v Prostějovu sloboden sindikat konfekcijske industrije, ki bo izvažal svoje izdelke v glavnem na Balkan.

Amerikanski dnevnik

za knjigovodstvo se zopet dobi pri
Upravištvu Trgovskega lista.

Narodno gospodarske zadeve.

Trgovina.

Slovenska trgovska delniška družba v Ljubljani ima, kakor je iz vabila razvidno, prvi ustanovni občni zbor dne 27. maja ob 3. uri popoldne v Mestnem domu. Kakor smo izvedeli, je bila v podpis dana delniška glavica daleko prepisana in se bode na prvem obnem zboru že predlagalo povišek prvotne glavice. S ponosom zabeležimo to razveseljivo vest, ker je to pot trgovstvo, kakor malokdaj solidarno nastopilo in imelo zanimanje za to svojo stanovsko organizacijo. Novi družbi želimo obilo uspeha.

Prodaja bulgarskih ovc. Komisija za sprejemanje bulgarske živine je prevzela od Bulgarov v Zaječarju 14. t. m. 1500 komadov ovc na račun vojne odškodnine. Te ovce se prodajajo danes v Zaječarju na javni dražbi. Izkupiček za te ovce pride v fond za izplačevanje odškodnine za propadlo živino v vojnah l. 1912—1918.

Cena amonijakovi sodi se je zopet znižala. Prva bosanska tvornica amon. sode v Lukavcu je zopet znižala ceno temu proizvodu.

Belgijski konzulati. Kakor se poroča, bo Belgija ustanovila v Ljubljani in v Sarajevu svoje konzulate.

Industrija.

Naša industrija in državne dobave. Industrijske zbornice in združenja industrijalcev protestirajo pri ministrstvu za trgovino in industrijo radi zapostavljanja naše, posebno tekstilne industrije pri državnih dobavah, ki se vse oddajajo v inozemstvo. Ekonomsko-finančni komite ministrov je še pred kratkim odredil, da se mora pri državnih nabavah v prvi vrsti ozirati na domača podjetja, če tudi bi nudile za 10 odstotkov višje cene kot inozemska; na to rešenje pa se nikdo ne ozira. Vse potrebe za našo vojsko itd. bi se morale v prvi vrsti nabaviti doma, v inozemstvu pa le ono, česar doma ne moremo izdelovati. Glavno je razvoj naše zaostale industrije, ne pa male razlike v cenah, ki se eliminirajo če vpoštevamo uvozne in transportne stroške.

Novo manufakturno podjetje v Ljubljani. Iz Prage se poroča, da je sklenil g. Vokač, veletrgovec v Ljubljani pogodbo z večimi češkimi podjetji ter da bo ustanovil v Ljubljani veliko manufakturno podjetje, katero bo baje financirala Slovenska banka.

»Delta« tvornica perila v Ptuj. V Ptuj se je osnovala pod imenom »Delta« nova tvornica za izdelovanje perila.

Tovarna izdelkov iz celuloze se bo zgradila v Krapini na Hrvaškem. Osnovni kapital tega podjetja znaša 100 milijonov kron.

»Old India« delniška družba v Beogradu. Ministrstvo za trgovino in industrijo je odobrilo pravila delniške družbe »Old India«, ki se bo bavila z izdelovanjem bonbonov, deserta, predelavo sadja in izdelovanjem kompota. Glavnica družbe znaša 1 milijon dinarjev.

Naša industrija na praškem velesejmu. Na praškem velesejmu so bili na posebnem prostoru v industrijski palači razstavljeni proizvodi naše domače industrije. Posebno lepo je bila zastopana bosanska industrija. Razstava je imela lep uspeh, ker je pripomogla do velikih naročil iz inozemstva, posebno iz Čehoslovaške, Nemčije, Švedske in Holandske. To naj službi našim podjetnikom v pouk, da se čim živahneje udeležujejo podobnih prireditvev, kar ne bo koristilo le ugledu države, marveč tudi vsakemu posamezniku.

»Uljanik« petrolejska del. d. Zagreb. 11. maja t. l. se je vršil ustanovni občni zbor na novo ustanovljenega podjetja »Uljanik« petrolejska d. d. v Za-

grebu. Delniška glavica znaša 60 milijonov kron. Država sodeluje pri tem s 25 odstotki. Podjetje je osnovano s domačim kapitalom in mu je namen eksplotiranje bitumenskega terena v naši državi.

Obri.

Ustanovni občni zbor zadruge kleparjev, instalaterjev, krovecv in kotlarjev v Ljubljani. 12. t. m. se je vršil ustanovni občni zbor Zadruga kleparjev, instalaterjev, krovecv in kotlarjev. Volitve, se je udeležilo 23 mojstrov iz Ljubljane in okolice. V odbor so bili soglasno izvoljeni: Načelnik: Jakob Babnik, instalater. Podnačelnik: Ivan Jeranič, klepar. Odborniki za mesto: Jakob Fligl, klepar; Anton Pičman, klepar; Anton Gantar, klepar in instalater; Josip Pospišil, klepar; Franjo Lončar, klepar in instalater. Odborniki za okolico: Wostler Ivan, klepar in instalater v Mostah; Justin Primož, klepar, Glince; Knez Anton, klepar, Glince. Namestniki: Ivan Križnar, krovce, Ljubljana. Franc Ferjan, krovce, Hovica. Pregledniki: Emil Ecker, klepar in instalater; Teodor Korn, klepar, instalater in krovce. Tajnik: Viktor Fligl. Delokrog zadruge je Ljubljana mesto in Ljubljana okolica.

Denarstvo.

Vsečina uredbe o devizah in valutah. Iz Beograda se poroča, da je nova uredba o devizah in valutah predložena regentu v podpis. Njene bistvene točke so sledeče: a) Celokupna trgovina z devizami in valutami stoji pod nadzorstvom ministrstva financ, dokler ne bo popolnoma svobodna. b) Uvoz valut vseh priznanih držav je v neomejenih količinah dovoljen. Istotako je dovoljen tranzit vseh valut brez razlike. c) Izvoz efektivnih srebrnega in zlatega denarja (dinarske in dinarsko-kronske novčaničice) je prepovedan. Potnikom, ki gredo v inozemstvo je dovoljeno, da vzamejo do 2000 dinarjev s seboj. d) Trgovina z devizami je po novi uredbi mišljena sledeče: Razpolaganje v inozemstvu potom akreditivnih pismenih nalogov itd. je dovoljeno in se zamore vršiti preko Narodne banke ali v obce preko ustanov, katerih vplačani kapital znaša najmanj 1 milijon dinarjev. Dovoljen je uvoz deviz v neomejenih količinah. e) Vprašanje osiguranja valute je z novo uredbi sledeče regulirano: Izvoz vseh domačih proizvodov in produktov, v kolikor ni prepovedan, se zamore vršiti brez osiguranja valute in ti produkti se zamorejo prodajati v inozemstvu bodisi za naš denar, ali pa za vsako drugo tujo valuto. Izvzeti so le predmeti, za katere se mora osigurati valuta, to je, vse vrste žita, moke, žive živine, surovega mesa, predelane masti, surovih in predelanih kož, stavbenega materiala, predelane in subega sadja. f) Razven tega ima nova uredba posebne odredbe, ki prepovedujejo denarnim zavodom v naši državi dajati posojila in kredite na izvoz tujih valut. g) Denarnim zavodom v naši državi je prepovedano dajati kredite tujim firmam, izvzemši takih, ki so potrebni za plačanje carine in kritje stroškov nastalih pri uvozu blaga iz inozemstva. h) Nova uredba prepoveduje denarnim zavodom, firmam, privatnim osebam itd., ki kupujejo in prodajajo devize, vse operacije, ki bi imele za posledico znižanje vrednosti našega denarja. d) Celokupno kontrolo nad izvrševanjem te nove odredbe bo izvrševal generalni inšpektorat s pomočjo svojih organov. Vsako nezakonito postopanje denarnih zavodov, bank, menjalnic, privatnih oseb itd. proti izdani naredbi se bo kaznovalo z denarno globo do 100.000 dinarjev. Ta naredba stopi v veljavo s 1. junijem.

Notranje posojilo v višini dveh milijard kron. Ministrstvo za finance je sklenilo na podlagi pogajanj z ministrstvom za promet, da se vzame v svrhu železnih inšvestic notranje posojilo v znesku dveh milijard kron, ki bi se sklenilo na 50 let po 7 odstotkov. V to svrhu naj bi se združili vsi denarni zavodi v državi v sindikat, ki bi garantiral posojilo, ali pa naj bi se razpisalo prisilno notranje posojilo.

Čekovni promet pri poštni hranilnici v Sarajevu ter pri poštno-čekovnih uradih v Zagrebu in Ljubljani izkazuje v mesecu aprilu t. l. 193.516 vlog v znesku 940.562.512 K in 92.263 izplačil v znesku 928.025.385 K. Denarni promet pri navedenih treh zavodih je znašal v mesecu aprilu 1.868.451.898 K, torej za

43 milijonov kron manj kot v mesecu marecu. Skupno imovinsko stanje je znašalo konec aprila 277 milijonov K, to je 13 milijonov več kot v mesecu marecu.

Središnja privredna in zadruga banka d. d. v Zagrebu je na izrednem obnem zboru dne 21. aprila t. l. sklenila povišanje delniške glavice od 20 na 40 milijonov kron.

Srpska banka je povišala svojo glavico od 60 na 90 milijonov kron. Delnice se glase na 300 kron.

Nove madžarske novčaničice, katere je izdala madžarska držav. banka, imajo na eni strani madžarski nadpis s podobno, med tem ko se nahajajo na drugi strani napisi, ki označujejo vrednost novčaničice na nemškem, hrvaškem, srbskem in še na nekaterih drugih tujih jezikih. Pred nekaj leti, ko so te narodnosti še živele v njihovem kraljestvu, bi Madžarom kaj takega pač ne padlo v glavo, danes pa so menda vendar le prišli do prepričanja, da žive na svetu še drugi ljudje, ki niso Madžari, če tudi so živele pod krono sv. Stefana.

Carina.

Razglas o dnevnih carinskih uradnikov. Gospodarski finančni komitet ministrov je odločil v seji dne 8. aprila 1921., da se do nadaljnjega odredbe dnevnice iz člena 233. carinskega zakonika pobirajo za ukazne carinske uradnike po 30 dinarjev, za neukazne pa po 15 din. Ta odločba se priobčuje trgovcem in drugim interesentom s dostavkom, da se mora vsakdo, ki želi, da bi se mu carinski posel izvršil izvan carinarnice ali izvan časa, določenega za službeno delo, prej obrniti na pristojno carinarnico s pismeno vlogo, opremljeno s predpisano pristojbino. Ta odločba gospodarsko-finančnega komiteja je stopila v veljavo dne 1. maja 1921.

Gospodarski stroji se carine prosti. Konferenca delegatov trg. in industr. krogov naše države v ministrstvu za trgovino in industrijo je končana. Na konferenci se je preletela carinska tarifa, ki je spremenjena v toliko, da so neobhodno potrebni poljedelski stroji oproščeni carine.

Izvozna carina na petrolej je v Rumuniji znižana. Dosedanja izvozna carina na petrolej v Rumuniji je bila prohibitivna značaja. Ker je carina sedaj znatno znižana, se zamore pričakovati veliko večji izvoz petroleja.

Davki.

Prihodi državne trošarine ki so bili predvideni za enajst mesecev tega budgetnega leta v znesku 124.120.819.35 d., so izkazali v tem času 149.711.985.19 d. Rezultat je prekosil pričakovano vsoto za 25.591.165.84 dinarjev.

Promet.

Iz Jadrana. Po vesteh trgovske in obrtniške zbornice v Zagrebu je pomorska agencija Bielić v Crikvenici uvedla tovorno in osebnoplovbo z modernim parobrodom »Vesela« in sicer iz Bakra in Crikvenice do Senja, a iz Crikvenice tovorno progo za vse dalmatinske luke in otoke. Ta agencija prevzema na postaji Plase prihajajoče blago ter ga preko Crikvenice odpremlja v vse luke Hrvaškega primorja in Dalmacije, prevzemajoča zajedno na željo strank tudi zavarovanje blaga proti transportnim škodam na kopnem in na vodi.

Novi kanal Dunav—Tisa. »Finanz-observer« doznava iz Beograda, da se vodijo obravnave z neko angleško družbo v ta namen, da se zgradi med Donavo in Tiso še en kanal. Ta načrt je v zvezi z nameravano gradbo vodne proge od Dunava do Soluna.

Naznanila trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Ponudba opeke (zidakov). Neka tvrdka s Koroškega ponuja 500.000 kosov ročno izdelane opeke, dobro žgano, brezhibno blago. Naslov dotične tvrdke je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na razpolago.

Ponudba praznih vreč. Tvrdka Aleksander Semlak v Trstu (Via le XX. Settembre No. 85-IV. naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da ponuja približno 20.000 praznih, rabljenih ameriških vreč za moko po 2.75 lir od skladišča Trst, prosta luka. Vreče so v perfektnem stanju, enkrat rabljene in drže 80 kg.

Prodaja bukovih pragov. Gozdna uprava v Han-Kumpaniji naznanja tr-

govski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo dne 23. maja t. l. ob desetih dopoldne vršila javna ustmena in pismena dražba približno 12.000 bukovih pragov (švelarjev) za ozkotirno železnico. Pragi se nahajajo v skladišču v Krušici. Izključna cena je 30 K za komad franko vagon Krušica. Ponudnik mora pred dražbo položiti kavecijo, in sicer nas državljani 36.000 K, inozemec 72.000 K v gotovini ali v državnih bonih. Ponudbe z vadijem je treba poslati zapečatene gozdni upravi v Han-Kumpaniji, kamor morajo dospeti najkasneje do 23. maja desete ure dopoldne. Reflektanti prage lahko ogledajo pred dražbo. Pogoji so pri navedeni upravi na vpogled.

Oddaja prostorov bivše tovarne za vato v najem. Mestni svet Baja naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo dne 29. maja t. l. v mestu Baja vršila javna razprava v svrhu oddaje v 15 letni zakup domicila bivše tovarne za vato, ki je mestna last. Pismene, svojeručno pisane, zapečatene ponudbe morajo do označenega dne 8. ure dopodne dospeti v mestno registraturo. En izvod oglasa je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled. Ponudbeni pogoji in načrti morajo interesenti vpogledati pri stavbnemu uradu mesta Baja.

Trgovske zveze z Ameriko. Naš konzulat v San Francisku naznanja tukajšnji zbornici, da firma The Southern Manufacturing Company Birmingham, Ala, U. S. A. želi stopiti v zvezo z našimi trgovci iz železninarske-električne stroke. Za vse daljne informacije se je obrniti na gori navedeno firmo.

Dobava, prodaja.

Oddaja zidarskih del. Razpisana je oddaja vseh zidarskih in težaških del pri zgradbi novega sanatorija na Golniku (postaja Križe pri Trzinu na Gorjanskem). Vse gradbeni material dobavi komisija sama ter odda dela po enotnih cenah, ki jih naj ponudniki vpišejo s številkami v popis razpisanih del. Pravilno izpolnjene in kolkovane ponudbe naj se pošljejo v zaprtih ovitkih do dne 23. maja 1921 komisiji za preskrbo vračajočih se vojakov v Ljubljani (šent-peterska vojašnica). Ponudbe je sestaviti po nalašč za to prirejenih obrazcih, ki se dobivajo pri komisiji, kjer bodo tudi od dne 17. do 21. maja t. l. na vpogled vsi načrti.

Prodaja starega železa. Dne 6. junija 1921 se bo vršila v pisarni tehničnega skladišča vojaško-tehničnih zavodov v Kragujevcu ustna javna licitacija za prodajo starega železa — odpadkov — in sicer 30.000 kg železnih odpadkov v kosih razne velikosti in oblike; 20.000 kilogramov odpadkov različne pločevine v razni velikosti; 110.000 kg odpadkov železnih starih podkev. Kavcije je položiti 5600 dinarjev. Natančnejši pogoji so razvidni iz razgleda, ki je objavljen v Uradnem listu deželne vlade za Slovenijo št. 52 z dne 13. maja 1921.

Javna dražba ambalažnega materiala (leseni zaboji, prazne steklenice od kisle vode, razbiti in celi sodi od masti) se vrši dne 12. maja 1921 ob 9. uri dopoldne pri intendantskem slagališču garnizona v Celju.

Dražbeni oklic. Po zahtevanju državnega zaklada kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, zastopanega po finančni prokuraturi v Ljubljani, bo dne 13. junija 1921. ob devetih pri spodaj ozamenovanem sodišču v sobi št. 4 dražba posestva vl. št. 87, 350, 564 katastralne občine čateške, vl. št. 245, 394 katastralne občine globočiške in vl. št. 649 katastralne občine stojanskovške s pritekline vred, ki sestoji iz gospodarskega orodja, voz, vinskih posod in dveh stiskalnic. Nepremičnini, ki jo je prodati na dražbi, je določena vrednost z 223.934 K 90 v, pritlikini pa s 16.500 K. Najmanjši ponudek znaša 160.289 K 94 v; pod tem zneskom se ne bo prodajalo.

Izpremembe protokolacij v trgovskem registru.

Pri zadrugi: Hranilnica in posojilnica v Tomišlju, se je vpisala izprememba, da je izstopilo iz načelnitva nekaj članov, nekaj pa da jih je vstopilo;

pri zadruzi: Gospodarsko društvo Ljudski dom, Wirtschaftverein Volkshaus, r. z. z. o. z. v. Mariboru, se je vpisala izprememba, da se je izbrisala prokura Alojzija Slanovica.

II. V registru tvrdk:

pri tvrdki: I. Mellitzer, Kleinleher & Comp. s sedežem v Domžalah, s podružnico na Dunaju, se je vpisala izprememba, da sta iz družbe izstopila dva člana, vstopili pa so trije novi;

pri tvrdki: Jadranska banka, podružnica Ljubljana, se je vpisala izprememba, da se je s prokuro poveril Avgust Peruzzi;

pri tvrdki: Papler & Arh na Bledu, doslej trgovina z lesom, se je vpisala izprememba, odslej tudi trgovina s sadjem na debelo.

III. Vpis novih tvrdk:

Marija Stendler s sedežem v Češnjici v Bohinju, obratni predmet: trgovina z deželnimi pridelki, živili in manufakturnim blagom na drobno;

Franja Triller s sedežem v Gradu pri Bledu, obratni predmet: trgovina z mešanim blagom;

Ignac Dolenc s sedežem v Smarju, obratni predmet: trgovina z živino in konji;

Marija Košir s sedežem v Podsmreki, obratni predmet: trgovina z zelenjavo, jajci in mlekom;

Marija Gorjup s sedežem v Predvoru, obratni predmet: trgovina z mešanim blagom na drobno;

Franjo Tevž s sedežem v Predtrgu, obratni predmet: trgovina z mešanim blagom;

Franc Blatnik s sedežem v Lukovici, obratni predmet: trgovina z mešanim blagom;

M. Gogala, mizarstvo in lesna trgovina s sedežem na Bledu, imetnik Matej Gogala.

Marija Ankon s sedežem v Škofljici, obratni predmet: trgovina z mešanim blagom;

Janko Resman s sedežem v Radovljici, obratni predmet: usnjarna, prodaja usnja in čevljariskih potrebščin;

Miha Kralj s sedežem v Srednjih Jaršah, obratni predmet: valjeni mlini;

Valentin Brojan s sedežem v Loki pri Mengšu, obratni predmet: trgovina z drobnico (prašiči in teleti);

Leopold Ajntinger, anončni in reklamni zavod »Hermes« s sedežem v Zgornji Šiški;

I. Keber s sedežem v Taenu, obratni predmet: tvornica kemijsko-tehničnih izdelkov, imetnica Frančiška Keber, prokura je podeljena Ivanu Kebru, možu Frančiške Kebrove.

Vpisali sta se v register firmi:

Zadružna banka v Ljubljani, ali nemški: Genossenschaftsbank in Ljubljana ali francosko: Banque des associations coopératives a Ljubljana, ali angleško: Bank of cooperative societies in Ljubljana, s sedežem v Ljubljani, obratni predmet: Banka. Delniška glavica znaša 5 milijonov kron.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „MERKUR“ v Ljubljani.

Sprejme se: 6 knjigovodij, 3 korespondenti, 2 kontorista, 1 poslovodja, 1 potnik, 2 skladiščnika, 4 pomočniki mešane stroke, 2 pomočnika železninske stroke, 1 pomočnik manufakturne stroke, 2 pomočnika špecerijske stroke, 11 kontoristinj, 5 blagajničark, 7 prodajalk, 11 učencev in 3 učenke. — Službe išče: 2 knjigovodij, 2 korespondenta, 6 kontoristov, 6 poslovodij, 1 potnik, 5 skladiščnikov, 20 pomočnikov mešane stroke, 1 pomočnik železninske stroke, 5 pomočnikov manufakturne stroke, 5 pomočnikov špecerijske stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 19 kontoristinj, 7 blagajničark, 29 prodajalk, 9 učencev in 6 učenek. — Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini. Og. trgovce prosimo, da se pri nastavljanju trgovskega in drugega osebja vedno poslužujejo naše posredovalnice, ki bo skušala željam kar najnatančneje ustreči.

Razno.

Uničenje pogodb o eksploataciji naših gozdov. Ministrstvo šume in rude namerava uničiti vse pogodbe, sklenjene z inozemskimi firmami, ki še obstojajo, glede eksploatacije naših gozdov.

Gozdarske direkcije. Po načrtu ministrstva šuma i ruda se bodo tvorile gozdarske direkcije v sledečih mestih: v Sloveniji: v Ljubljani, na Hrvaškem: v Zagrebu, Vinkovcih, Susaku, v Bosni: v Sarajevu, Mostaru, Banjaluki in Tuzli, v Vojvodini: v Apatinu, v Srbiji: v Paraćinu, Čačku in Skoplju.

Bivša Avstro-ogrska vojna mornarica. Z Dunaja se poroča, da je razdelitev ladij bivše avstro-ogrske monarhije končana.

Pouk o ribarstvu. V Kostanjevici na Dolenjskem se bo od dne 1. do dne 8. junija 1921. pri ondotnem gozdnem oskrbništvu vršil tečaj za gozdne in lovske čuvaje in tekom tega tečaja tudi pouk o ribarstvu. Sporazumno z gozdarskim oddelkom deželne vlade se določa, da se tega pouka lahko udeležijo tudi ribiški čuvaji in sploh interesi, ki se zanimajo za ribarstvo in ribogojstvo. Omenjenemu številu udeležencev je poskrbljeno za stanovanje in hrano po režijskih stroških. Poverjeništvu za kmetijstvo je namenilo petim udeležencem podporo po 300 K (tristo kron). Prijave, kakor tudi prošnje za podporo, katerim je priložiti ljudskošolsko izpustnico, uravnavno in ubož. izpričevalo in izpričevalo gospodarja, pri katerem je prosilec uslužben, naj se vložijo pri podpisnem poverjeništvu najkasneje do dne 21. maja 1921. Ta pouk ne daje nobene pravice do kakršnegakoli naslova ali posebne usposobljenosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Braslovcah, r. z. z. o. z. bo dne 27. maja t. l. ob štirinajstih v uradnih prostorih.

Občni zbor »Tovarne kemičnih izdelkov v Hrastniku« bo dne 28. maja t. leta ob petnajstih v Celju v poslopiju mestne hranilnice.

Izdredni občni zbor »Zadružne banke d. d. v Ljubljani« se bo vršil v petek, dne 27. maja 1921., ob petih popoldne v prostorih Splošnega kreditnega društva v Ljubljani, Aleksandrova cesta 5. Dnevni red: 1. Izpopolnitev upravnega sveta. 2. Izprememba pravil. 3. Slučajnosti.

Zakup lova občine Grosuplje. Dne 3. junija t. l. ob desetih se bo pri okrajnem glavarstvu v Ljubljani v sobi št. 3 na javni dražbi oddajal v zakup lov občine Grosuplje za petletno dobo, t. j. od dne 1. julija 1921 do dne 30. junija 1926. Dražbene pogoje interesi lahko vsak dan ob uradnih urah pri glavarstvu v pogledajo.

Zakup lova občine Št. Vid nad Ljubljano. Dne 4. junija t. l. ob desetih se bo pri okrajnem glavarstvu v Ljubljani v sobi št. 3 na javni dražbi oddajal v zakup lov občine Št. Vid nad Ljubljano na petletno dobo, t. j. od dne 1. julija 1921 do dne 30. junija 1926. Interesi lahko vsak dan ob uradnih urah v pogledajo dražbene pogoje pri glavarstvu.

Tržna poročila.

Trg.

Ljubljana: Cene mesu so nespremenjene. Vreme zelo upliva na meso, ki se rado kvari. Jajca 1.80—2 K, mleka po 6 kron je na trgu dovolj. Zelenjave je na trgu veliko. Sadje ni najboljše kvalitete, cene pa so mu visoke. Popraševanje po sadju je veliko. Oranže stanejo 4—8 K po komadu, glede na velikost. Čebula kg 12—16 K. Pojavili so se grah, redkvice in šparglji.

Živina — meso.

Zagreb 14. maja t. l. Živa teža: voli 18—24 K, krave 11—16 K, teleta 15—18 K, svinje 27—34 K. — Meso: telečje 24—28 K, goveje 20—32 K, svinjsko 32 do 44 K, slanina 40—44 K, salo 44—46 K, mast 50 K.

Kava in sladkor.

New-York 9. maja t. l. Loko 6, maj 6.54, juli 5.83, september —, december 6.70. Sladkor centrifugal 4.98.

Petrolej.

New-York 9. maja t. l. V zabojih 19.75, v tankih 7.00.

Poljski pridelki.

Novi Sad. Nemčija se je začela zopet zanimati za našo koruzo. Za druge vrste produktov ni popraševalcev. Trgovina bo mogoče oživela, vendar se radi konkurence ameriškega in rumunskega blaga ne more še nič točnega poročati. Pogoji za bodočo žetev so dobri, dobri pa so tudi v Ameriki in Rusiji. — Pšenica notira 970—1000 K, rž 800—820

kron, ječmen 520—540 K, koruza 380—400 K, moka 0 K 14.80.

Sombor 14. t. m. V gornji Vojvodini se je dež zakasnil, poleg tega pa so naredile še miši veliko škodo. Stanje koruze bi bilo še nekako povoljno, vendar so se tudi pri njej pokazale posledice poljske miši. Največjo škodo vsled dežja je trpel oves. Posejana pšenica je zaslala za lanko letino za eno tretjino. Pšenica se prodaja po 980 K do 990 K, dovoz slab, koruza po 390 K do 400 K, oves po 410 K do 420 K. Večji mlini nameravajo delo opustiti, ker se pri današnjih cenah pšenice mletje ne izplača.

Osijek. Stara čebula po kg 14 K do 15 K, suhe sljive 18 K do 20 K, kravji sir 16 K, ovčji sir 56 K do 64 K, orehi 16 K, par piščancev 56 K do 60 K, race, komad 80 K, gosi 120 K in več, oves 480 K do 520 K, koruza 400 K.

Seno, slama.

Zagreb 14. maja t. l. Seno 500—600, slama 200—400 kron.

Kovine.

Hamburg 13. maja t. l. Surovi cink 640, maj 620, svinice 560, mehki svinice 540, cin: Banca Straits 47 in pol, med rafin. 15.50, Wirebars 18, antimon 6.50, srebro maj 960, juni 955, juli 950.

Berlin 13. maja t. l. Baker elektroli. 1713, mehki svinice 535, surovi cink 607, Remelted 390, aluminij orig. 98-99 odstotkov 2500, cin Banc Straits Billiton 4550, rudni 99 odstotkov 4200, nikel 98-99 odstotkov 4000, antimon Regulus 650, srebro ca 900 do 950, cin Straits 4425, avstralski cin 4425.

Umetna gnojila.

Čehoslovaška. Uprava fondov za nabavo umetnega gnojila v Pragi je odredila za jesen sledeče cene: Thomasovi drozgi 60 K, superfosfat 100 K, žvepl. amonijak 320 K, apn. dušik 200 K, po 100 kg brutto za netto.

Kože-usnje.

Na mednarodnem tržišču se je pojavilo zanimanje za govejo kožo lahke in srednje teže, poboljšalo pa se je tudi popraševanje po težki kakovosti. Telečje kože se dobro prodajajo in po ugodnih cenah. Cena za kozje kože je poskočila. Na tržišču usnja so se razmere poboljšale. Največ se kupuje barvane kože, vendar se tudi črni calf in goveji box mnogo kupuje. Išče se le dobra kvaliteta, slaba se le jako težko prodaja. Konstatirati se mora, da se je posebno povzdignila prodaja črnege chevreaux in da so zaloge skoraj razprodane. Goveji box se je podražil. Tenkega lak-usnja primanjkuje. Četudi se je tendenca zboljšala, vendar kupujejo mali in veletrgovci le ono blago, katerega rabijo za kompletiranje svojih skladišč.

Pardubice. Č. K. Lahka goveja koža 14—15, telečja 21—22.

Bombaž.

New-York 9. maja t. l. Loko 12.85, maj 12.75, juni 12.80, juli—, avgust 13.22.

London. Po lb. Fully middling American, skladišče 8.08, fully good 17.50.

Bremen. Fully middling loko 17 1/2 M. po kg.

Liverpool. 7.72 d. maj, 7.90 d. juli, 8.14 d. oktober, 8.24 d. december.

Borza.

18. maja.

Zagreb, devize: Berlin 220 do 224.50, Milan 712 do 718, London 515 do 520, Newyork 126.50 do 127, Praga 192.75 do 193.50, Švica 2325 do 2350, Dunaj 22.95 do 23.05, Pariz 1100 do 1110, Budimpešta 61 do 63. Valute: dolar 123 do 124, avstrijske krone 23 do 24, rublji 51 do 55, češke krone 192, napoleondori 192, marke 225 do 227, leji 224 do 228, lire 695 do 700. Blagovna borza: koruza 450 do 460, moka nularica 1535, moka za kuho 1435, vse franko Zagreb.

Ljubljanska kreditna banka . . . 900 905
Trgovsko-obrtna banka . . . 365 375
Jadranska banka . . . 1925 1990
Narodna banka . . . 605 610
Slovenska eskomptna banka 610

Beograd, valute: dolar 30.40 do 31, franki 267 do 270, lire 172 do 175, leji 55 do 55.50, levi 41.50 do 42.50, marke 56 do 56.50, avstrijske krone 5.75 do 5.90, drahme 190 do 200. Devize: London 127.50 do 128.50, Pariz 273 do 274, Ženeva 580 do 590, Solun 190 do 200, Praga 48.25 do 48.50,

Dunaj 5.70 do 5.75, Berlin 56.25 do 56.50, Milan 177 do 178.

Dunaj, devize: Zagreb 423 do 427, Beograd 1686 do 1706, Berlin 933 do 939, Budimpešta 260.50 do 263.50, Bukarešta 950 do 960, London 2172.50 do 2192.50, Milan 3005 do 3025, Newyork 546 do 550, Pariz 4620 do 4660, Praga 804 do 810, Sofija 667.50 do 677.50, Varšava 61.50 do 63.50, Curih 9775 do 9825. Valute: dolarji 542 do 546, levi 655 do 665, marke 983 do 944, funti 2150 do 2170, francoski franki 4600 do 4640, lire 3005 do 3025, dinarji 1680 do 1700, poljske marke 62.50 do 64.50, leji 937.50 do 947.50, carski rublji 173 do 178, švic. franki 9700, do 9750, čehoslov. krone 805 do 811.

Praga, devize: Berlin 116.25 do 117.75, Curih 1213.50 do 1216.50, Milan 370 do 372, Pariz 568.50 do 571.50, London 271.50 do 272.50, Newyork 67 do 68, Beograd 203.50 do 205.50, Bukarešta 119 do 120.50, Sofija 85 do 86, Dunaj 11.95 do 12.95, Varšava 7.60 do 8.60, Zagreb 51.125 do 52.125, Budimpešta 32.50 do 33.50. Valute: marke 116.25 do 117.75, švic. franki 1208.50 do 1216.50, lire 367 do 369, franc. franki 565.50 do 568.50, funti 269.50 do 271.50, dolarji 66.50 do 67.50, dinarji 198 do 200, leji 116.875 do 118.375, levi 81.50 do 82.50, avstr. krone 11.95 do 12.95, poljske marka 7.60 do 8.60.

Curih, devize: Berlin 9.625, Newyork 556, London 2227, Pariz 4730, Milan 3085, Praga 8.10, Budimpešta 2.70, Zagreb 4.225, Bukarešta 9.95, Varšava 0.66, Dunaj 1.475, avstrijske žigosane krone 1.03.

19. maja.

Zagreb, devize: Berlin 217 do 220, Rim 702 do 708, Newyork 123 do 124, Pariz 1080 do 1090, Praga 191 do 193, Švica 2325, Dunaj 23.25 do 23.50, London 500 do 505, Budimpešta 59 do 60. Valute: dolar 122.25 do 122.75, avstr. krone 23.50 do 24, rublji 55 do 58, češke krone 192, funti 500, napoleondori 435 do 438, marke 218 do 220, lire 680 do 690. Blagovna borza: koruza 455 do 465, moka nularica brez vreče 1535, moka za kuho 1435, vse franko Zagreb; ječmena kaša št. 10 paritet Zagreb 1000.

denar blago
Ljubljanska kredit. banka 900
Trgovsko obrtna banka . . . 360 370
Jadranska banka . . . 1980 1990
Narodna banka . . . 580 600
Slovenska eskomptna banka 515
Ljublj. strojne tov. in liv. 830

Beograd, valute: dolar 31 do 31.15, franki 264 do 266, lire 172 do 173, leji 56 do 56.60, levi 41 do 41.50, marke 55 do 55.50, napoleondori 108 do 110. Devize: London 128 do 128.50, Pariz 267 do 270, Ženeva 580 do 585, Solun 190 do 195, Praga 48 do 48.25, Dunaj 5.90 do 5.95, Milan 175 do 176. Efekti: narodna banka SHS. 2860 do 2920.

Curih, devize: Berlin 9.35 Newyork 555, London 22.27, Pariz 48.20, Milan 31.20, Praga 1.40, Budimpešta 2.70, Zagreb 4.60, Bukarešta 9.80, Varšava 0.65, Dunaj 1.45, avstrijske žigosane krone 1.04.

VABILO.

Trgovci in obrtniki okraja Ormož

vsi brez razlike, se vabijo na

OBRTNI DAN

ki se vrši

dne 25. junija 1921
v Ormožu.

Vspored bo pravočasno objavljen.

Gonilni jermeni

za transmisije v vsaki širini od 20 do 300 m/m na zalogi pri

Ivan Kravos, Maribor
Aleksandrova cesta 13.

Vabilo na ustanovni občni zbor „Slovenske trgovske delniške družbe v Ljubljani“

ki bo dne 27. maja 1921, ob petnajstih, v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani.

DNEVNI RED:

1. Volitev predsednika zboru.
2. Sklepanje o ustanovitvi delniške družbe in o končnoveljavnosti ugotovitvi vsebine družbene pogodbe, kakor je le-ta oblastveno odobrena.
3. Volitev 12 do 24 članov upravnega sveta.
4. Volitev 3 do 6 članov nadzornišva.
5. Nakup imovine »Trgovske zadruge« in določitev kupnih pogojev.
6. Predlog, da se poviša delniška glavica na 10.000.000 kron, sklepanje o dodelitvi delnic nove emisije in o izpremembi § 5. A statuta.

Vse volitve se lahko izvrše po glasovnicah ali, če ni ugovora, tudi per acclamationem.

Ustanovitev delniške družbe mora skleniti najmanj toliko podpisnikov delnic, da je zastopana vsaj četrtina delnic, ki naj se izdajo.

Ustanovitev delniške družbe je smatrati za odklonjeno, če ji ugovarja toliko podpisnikov delnic, ki so zanje založili gotovino, da je zastopana polovica delnic, ki naj se izdajo.

V Ljubljani, dne 9. maja 1921.

Koncesionariji za ustanovitev „Slovenske trgovske delniške družbe v Ljubljani“.

Manufakturna trgovina

na drobno in debelo

J. KOSTEVC

Ljubljana, Sv. Petra c. 4

priporoča veliko zalogo manufakturnega blaga po znižanih cenah

preproge

srbske domače

ročne industrije

po ugodni ceni. V zalogi so še velikosti:
45-45, 43/110, 64/136, 67/191, 102/158,
134/134, 136/204, 170/246, 210/274,
235/300, 272/304. 19, 11-11

Na debelo:

Kava,
čaj, kakao,
sardine, olje, vinski
kis, bohinjki in trapistovski
sir, salami, šunka in slanina,
ljutomersko steklenično
vino letnik 1917,
Rogaška
Slatina.

T. MENCINGER

Ljubljana, Resljeva cesta 3.

Lesene žehlje za čevlje

izdeluje 140, 48-4

Tovarna lesenih žehljav

Ivan Seunig ml.

Tacen pod Šmarno goro pri Ljubljani.

Ivan Jelačin

Ljubljana.

Veletrgovina s specerijskim
in kolonijalnim blagom.

Točna in solidna postrežba.

Vsakovrstne

slamnike in klobuke

ima vedno veliko zalogo za gospode, dečke
in deklice ter posebno izbiro najnovejših
damskih modelov. **Franjo Cerar**, tovarna
slamnikov

Stob, pošta Domžale pri Ljubljani.

Različne torbice (cekarje), različna stojala za
cvetlice, predpražnike itd. — V popravila se
sprejemajo različni stari klobuki in slamniki
v Ljubljani pri tvrdki Kovačević in Tršan,
Prešernova ul. 5 na dv., vsako sredo in soboto.

Leopold Pevalek

Ljubljana - Židovska ulica 4.

Trgovina s papirjem. Solske
potrebščine. - Razglednice.

106, 52-18

Na debelo. Na drobno.

Industrijsko sol

za usnjarje v vrečah in

belo jedilno sol

oddaja vsako množino franko
Maribor tvrdka

Anton Tonejc in drug

Maribor. Zahtevajte cene.

**Prva jugoslovanska
tovarna tehtnic**

Ivan Rebek, Celje

dobavitelj državne in južne železnice v
Jugoslaviji, se priporoča za mnogobrojna
naročila. Cene zmerno, postrežba točna.

I. SANDRIN, Ljubljana, Mestni trg 6

Velika zaloga vsakovrstnega

usnja, kož, podplatov, gonilnih jerme-
nov in boksa NA DEBELO.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

Trgovske zadruge r. z. z o. z. v Ljubljani

ki se vrši

v petek, dne 27. maja 1921, ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani
»Mestnega doma« v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo o računskem zaključku.
3. Poročilo preglednikov.
4. Razdelitev prebitka.
5. Volitev likvidacijskega odbora.
6. Slučajnosti.

Prosimo Vas, da se tega zadnjega občnega zbora Trgovske zadruge za-
nesljivo udeležite.

Načelstvo.

Pozor trgovci!

Katera konkurenčno močna
tvrdka bi založila s prvovrst-
nim dobrim blagom neko novo
ustanovljeno tvrdko na deželi
proti dobri odškodnini? Za de-
nar pa plačam 15 % pololetno.
Cenjene ponudbe na upravnštvo lista
pod »Sigurnost 100.000.«

Prodano eno kompletno mašino
za izdelavo pokalic in sodavode
z vso opravo in steklenicami vred.
Kje, pove uredništvo Trgovskega lista.

Prah zoper mrčes

(proti muham in bolham) 100 škatlic za pršenje (Spritzkarton) K 350.—.
Sprejmejo se zastopniki. — „HERBA“ z. s. o. j. ZAGREB.

**Jadranska montanska
družba, d. z. o. z. Ljubljana**

Zvonarska ulica 5 (S).

Telefon 9. - Brzjavni »Montana«
Import. Eksport.

Prodajamo in kupujemo na debelo:

Vse vrste
kovin, rudnin
in kemikalij ter vse
industrijske izdelke, spa-
dajoče v rudarsko, fužinarsko in
kemijsko stroko.

Fr. Brumat

Ljubljana

Mestni trg št. 25, I. na tr.
Manufaktura in tkanine.

!!! Konkurenčne cene. !!!

118 52-16

Najceneje in dobro kupite
bencin
petrolej
strojno olje
tofov-mast
karbolinej
kolomaz
pri **Dravogradski rafineriji mineralnega olja**
MARIBOR.

„ORIENT“

drnžba z o. z.

preje

Brata Eberl in Jančar & Co.
Ljubljana - Miklošičeva c. 4.

nasproti hotela „Union“.

Lastni izdelki oljnatih barv, firnežev,
lakov in steklarskega kleja. Velika za-
loga kemičnih in rudniških barv, barv
za umetnike, raznovrstnih čopičev, vseh
potrebščin za slikarje in pleskarje.

TONE MALGAJ

stavbeni, pohištveni pleskar
in ličar 16, 52-8

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 6.

Zajamčeno predvojno blago
za portale in prodajalne.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA LJUBLJANA

Štegenburgova ul. 1

Interesna skupnost s Hrvatsko eskomptno banko in Srbsko banko v Zagrebu.

Kapital 20.000.000 K. - Rezerve okrog 6.000.000 K.

Brzjavni naslov: ESKOMPTNA. - Telefon Interurb. št. 146.

Izvršuje vse bančne transakcije najkulanineje.

Denarne vloge. - Nakup in prodaja: efektov, deviz, valut. - Eskompt menic, faktur, terjatev. - Akreditivi. Borza.

Edina razprodaja vseh vrst
specijalnega
mavca - gipsa
za celo kraljevino SHS.

Tvornice: Stanz, Kindberg, Semmering, Schottwien, Puchberg, Aulsewiesen etc., nudi po najnižji ceni iz svojih zalog:

Ljubljana, Osijek, Novi Sad, Zemun

Kosta Novaković
veletrgovina mavca
Ljubljana, Židovska ulica št. 1.

KASTELIC IN DRUG

trgovina s papirjem na veliko

LJUBLJANA

Miklošičeva cesta št. 6/1.

priporoča od svoje zaloge:

Trgovski, fini in srednje fini pisarniški, dokumentni in srednje fini koncept, barvan (Kouleur) in tiskovni papir, karton za dopisnice, plovnik. Celulozni, Havana (za mast) in ravadni omočni papir. Pisemski papir v kartonih in mapah, ter zavitke. Lepenke belo in ružavo.

Medić, Rakovec & Zankl, prej: A. Zankl sinovi.

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana. D. z o. z. Skladišče: Novisad.

Brzjavni: Meraki, Ljubljana. Telefon: 64.

English varnishes:

Angleški laki:

COPAL VARNISH.

Kopalov lak za znotraj.

FINE COPAL VARNISH.

Fin kopalov lak za znotraj.

SUPERFINE COPAL

BODY VARNISH.

Lak za kočije, najfin.

FINE COPAL CAR-

RIAGE BODY VARNISH.

Lak za kočije, fini.

PALE FLATTING

VARNISH SPRF.

Brusilni fini prep. lak.

PALE FLATTING

VARNISH UNIVERSALE

Brusilni prepar. lak.

EXTERIOR COPAL

VARNISH FINE.

Fin zračni lak.

EXTERIOR COPAL

VARNISH SPRF.

Najfinejši zračni rap. lak

PALE SICCATIVE

FLUID

Sikatif, svetel.

DARK SICCATIVE

FLUID.

Sikatif, temen.

SPRF. WELLRIGHT

VARNISH.

Lak za kočijske stalke,

najfinejši.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost:

barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavca (Gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarški klej, pleskarski, slikarski in mizarški čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

„MERAKL“.

Lak za pode.

„MERAKL“.

Linoleum lak za pode.

„MERAKL“.

Emajlni lak.

„MERAKL“.

Brunoline.

English varnishes:

Angleški laki:

JAPAN BLACK

VARNISH.

Lak za gvozdje, japan.

FINE JAPAN BLACK

VARNISH.

Fin črni japonski lak.

QUECK BLACK

VARNISH

Japon. lak s sikativom.

ISOLATING BLACK

VARNISH.

Izolirni lak.

LIQUID DRIERS PALE

Terebina svetla.

LIQUID DRIERS DEEP.

Terebina temna.

DAMAR VARNISH.

Damarov lak.

ENAMEL VARNISH

WHITE.

Emajl bel.

ENAMEL VARNISH

BLUE, RED, GREEN.

Emajl moder, rdeč,

zelen.

FINE ENAMEL

VARNISH WHITE.

Emajl bel, izredno fini.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

VELETRGOVINA Gregorc & Verlič Ljubljana

priporoča

špecerijsko, kolonialno blago in vsakovrstno žganje.

Konkurenčne cene — točna postrežba!

Brzjavni: GRELIČ.

Telefon interurb. stev. 246.

Zahtevajte cenike!

Priporoča se tvrdka

Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7

tovarniška zaloge

šivalnih strojev

igel in posameznih delov za vse sisteme šivalnih strojev in koles, olje ter potrebščine za krojače, šivilje, čevljarje in sedlarje ter galanterijo na drobno in debelo.

Cene nizke! Postrežba točna!

Underwood

najboljši ameriški pisalni stroj sedanosti

Opalograph

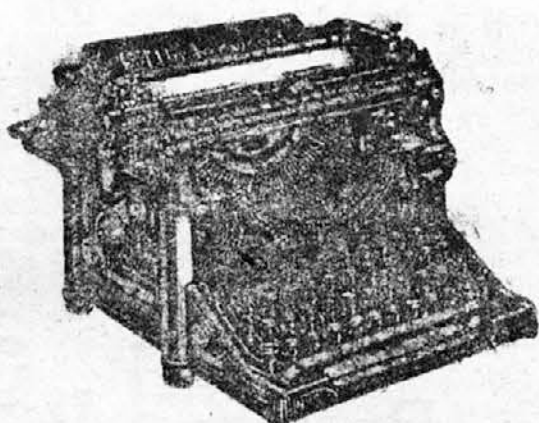
razmnoževalni aparat,

razmnožuje strojno in ročno pisavo potom neizbrisljive steklene plošče.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: 15, 20—20

The Rex Co. Ljubljana. Gradišče 10.

Moderno urejena popravilnica vseh pisalnih strojev.

A. & E. SKABERNE

Ljubljana, Mestni trg 10

Veletrgovina z manufakturo in pleteninami

Priporoča

SVOJO VELIKO ZALOGO

ŽENSKIH, MOŠKIH

IN OTROČJIH NOGAVIC.

K bližajoči se seziji različne FLORASTE NOGAVICE, dalje večje partije otročjih PATENT NOGAVIC v črni, ružavi in beli barvi.

Pismena naročila se odpošiljajo z obratno pošto.

Tel. št. 261 in 413. - Brzjavni naslov: „Banka“, Ljubljana.

Delniška glavnica 50.000.000 K. - Rezervni zaklad 45.000.000 K.

Ljubljanska kreditna banka

LJUBLJANA, Stritarjeva ulica 2. se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Podružnice: Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje, Maribor, Borovlje, Ptuj, Brežice.

Prodaja srečke razredne loterije.